

Методи дослідження. Ретроспективний аналіз випадків плеоморфної аденоми отриманий у Полтавському обласному патологоанатомічному бюро за 2015-2017 рр. Гістологічні препарати виготовлялись після фіксації у 10% розчині нейтрального формаліну за загальноприйнятими методиками з фарбуванням гематоксиліном та еозином.

Результати дослідження. За період з 2015 по 2017 роки пухлини слинних залоз виявили у 54 хворих, з яких доброякісні новоутворення склали 46 (85,2%) випадків, злоякісні – 8 (14,8%).

Серед доброякісних неоплазій зустрічались плеоморфна аденома (80,43%), аденолімфома (15,22%), міоепітеліальна аденома (4,35%). Змішана пухлина переважала у жінок (67,6%) у порівнянні з чоловіками (32,4%).

Мікроскопічна будова плеоморфної аденоми характеризується наявністю епітеліальної тканини, що представлена тубулярними, трабекулярними, солідними пластами епітеліальних клітин та стромальним компонентом, що має різноманітну будову. Провівши аналіз гістологічної будови стромального компоненту плеоморфної аденоми у жінок, отримали наступні результати: у 9,09% спостерігалось рівномірне співвідношення хондроїдного, міксоїдного та мукоїдного компонентів; 9,09% характеризувалось переважанням мукоїдного компоненту; у 27,27% хворих жінок виявили рівномірне співвідношення мукоїдної та міксоїдної тканини; переважання міксоїдного та хондроїдного компонентів спостерігалось у 18,18% та 36,37% пацієнток відповідно. У чоловіків визначалась менш різноманітна гістологічна картина, що характеризувалась переважанням міксоїдного компоненту у 40%, хондроїдного – у 20% та у 40% хворих виявили рівномірне співвідношення хондроїдної та міксоїдної тканин.

Висновки: Таким чином, наші дослідження співпадають з літературними даними, що плеоморфна аденома є найбільш розповсюдженою епітеліальною пухлиною слинних залоз. У жінок змішана пухлина спостерігається майже у 2 рази частіше ніж у чоловіків. Гістологічно у жінок визначається більш різноманітна картина строми пухлини у порівнянні з чоловіками, що характеризується різноманітним співвідношенням хондроїдного, міксоїдного та мукоїдного компонентів.

СТОББУРОВІ КЛІТИНИ

STEM CELLS

Nazarenko D.R., Tertyshnyk Y.I., Dovgopoly A.A., Prof. Shepitko V.I., M.D.

ВДНЗУ „Українська медична стоматологічна академія”

Кафедра гістології, цитології та ембріології

Надзвичайно актуальним у наш час є вивчення характеристик стовбурових клітин з метою лікування патологічних станів організму. Доказано, що регенерація тканин на протязі життєдіяльності живих організмів проходить завдяки стовбуровим клітинам. Всі клітини цього типу можуть самовідновлюватись і диференціюватись. Проте, крім цих двох критичних здібностей, стовбурові клітини широко різняться.

Наукова новизна роботи полягає у систематизації та узагальненні наукових досліджень з українських та іноземних джерел.

Мета: показати функції та диференціювання стовбурових клітин в залежності від дії різних факторів, практичне застосування стовбурових клітин в медицині та перспективи їх дослідження.

Методи дослідження: порівняльно-описовий, пошуковий, теоретичний, узагальнення, аналітичний.

Результати роботи: На підставі даних літератури нами встановлено, що індуковані клітини плюрипотентного стовбура (iPS) - це клітини, які були розроблені в лабораторії шляхом перетворення тканин-специфічних клітин, таких як клітини шкіри, у клітини, які ведуть себе як ембріональні стовбурові клітини. Клітини iPS є найважливішими інструментами, які допоможуть більше дізнатися про нормальний розвиток та появу захворювань та їх прогресування, і вони також корисні для розробки та тестування нових ліків та терапії. Хоча клітини iPS поділяють багато однакових характеристик ембріональних стовбурових клітин, включаючи здатність породжувати всі типи клітин в організмі, вони не тотожні. З одного боку, перші клітини iPS були створені за допомогою вірусів для вставки додаткових копій генів у тканинні клітини. Дослідники експериментують з багатьма альтернативними способами створення клітин iPS, з тим щоб вони в кінцевому підсумку були використані як джерело клітин або тканин для лікування.

Висновки: стовбурові клітини слід розглядати як альтернативний метод лікування в майбутньому, як сировину, з якої можна виростити органи, після трансплантації в яких не виникатиме імунологічний конфлікт.

ГІСТОЛОГІЧНІ ЗМІНИ РОГІВКИ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ НЕПРОНИКАЮЧІЙ ТРАВМІ ТА В УМОВАХ ЇЇ КОРЕКЦІЇ У РАННІ ТЕРМІНИ

THE HISTOLOGICAL CHANGES OF THE CORNEA AT AN EXPERIMENTAL NONPENETRATING TRAUMA AND IN THE CONDITIONS OF ITS EARLY CORRECTION

Nesteruk S.V., Prof. Klishch I.M., M.D.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Кафедра клініко-лабораторної діагностики

Актуальність. Проблема відновлення ушкодженої поверхні рогівки, її цілісності та прозорості являється актуальною медичною, соціальною та економічною проблемою в офтальмології, оскільки в результаті лікування не завжди вдається зберегти її фізіологічні властивості.

Мета. встановити ранні морфологічні зміни рогівки очей за умов експериментальної непроникаючої механічної травми та в умовах корекції її Солкосерилом і низькомолекулярними пептидами.

Результати. Мікроскопічні дослідження рогівки очей кролів, проведені через 3 доби після механічної травми за умов її корекції Солкосерилом показали, що центральна ділянка рани не мала переднього епітелію. Власна